

TELI2

Transnational Education in
LEADER Implementation 2

Povzetek

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AVTORJI

Hrvaška

Tomislav Lež

Kristijan Ležaić

Robert Nogić

Irska

dr. Shane O'Sullivan

Seamus Hoyne

Toni McCaul

Suzanne Kearney

Poljska

Krzysztof Kwatera

Portugalska

Fatima Rodriguez

Nuno Costa

Romunija

Constantin Livadariu

Gabriela Livadariu

Slovenija

Rajko Antlej

Irma Potočnik Slavič

 léargas

Izjava o zavrnitvi odgovornosti

Podpora Evropske komisije pri izdelavi te publikacije ne pomeni tudi podpore vsebinam, ki odražajo samo mnenja avtorjev. Evropska komisija ni odgovorna za nadaljnjo uporabo informacij, navedenih v tej publikaciji.

Povzetek

Projekt Transnacionalnega izobraževanja za izvajanje programa LEADER (*Transnational Education in LEADER Implementation – TELI2*) financira Evropska Unija v sklopu programa ERASMUS+. TELI2 je transnacionalni projekt, ki vključuje raznovrstne relevantne deležnike iz šestih držav. Njegov cilj je razvoj in nadaljnje izpopolnjevanje znanja, veščin in kompetenc delujočih v Lokalnih akcijskih skupinah (LAS-ih) oziroma pri vodilnih partnerjih LAS. Projekt je osredotočen na podporo pobudam neo-endogenega razvoja podeželja, ki temeljijo na načelih programa LEADER in se izvajajo na območju LAS-ov, vključenih v TELI2 projekt.

Projekt traja 30 mesecev, njegovo izvajanje se je začelo septembra 2016. Koordinator projekta je *Limerick Institute of Technology*, visokošolska ustanova na Irskem. Projektni konzorcij sestavlja še ena visokošolska ustanova, in sicer *Univerza v Ljubljani (Oddelek za geografijo Filozofske fakultete)*. V projektu sodelujejo tudi naslednji LAS-i oziroma vodilni partnerji LAS-ov: *Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania »Dolina Raby«* s Poljske, *SECAD–South & East Cork Area Development* z Irske, *Local Action Group Dobrogea Centrala* iz Romunije, *Razvojna agencija Kozjansko* iz Slovenije, *Lokalna Akcijska Grupa »Zeleni Bregi«* s Hrvaške, *Monte Desenvolvimento Alentejo Central, ACE* s Portugalske, *Lokalna Akcijska Grupa Zrinska Gora (Turopolje)* s Hrvaške in *ADRIMAG* s Portugalske.

V okviru projekta je bila najprej izvedena raziskava glede izvajanja programa LEADER v partnerskih državah: iskali smo primere najbolj učinkovitih načinov izvajanja programa in prenosa znanja ključnim prepoznanim deležnikom. V sklopu projekta TELI2 bomo izvedli visoko kakovostni akreditirani program izobraževanja in usposabljanja (izvajal ga bo *Limerick Institute of Technology*). Le-ta bo z uporabo modela kombiniranega učenja omogočil razvoj in izpopolnjevanje znanja, veščin in kompetenc, potrebnih za izvajanje programa LEADER.

Glavni cilji projekta TELI2 so:

- izvedba raziskave o izvajanju programa LEADER v državah članicah in o potrebah po usposabljanju zaposlenih, ki izvajajo program LEADER (člani LAS in člani upravnega odbora);
- izvedba programa usposabljanja za upravljavce LAS, ki temelji na primerih najboljših praks izvajanja programa LEADER;
- promocija skupnega učenja med državami, ki že dlje časa izvajajo program LEADER, in tistimi, ki imajo na tem področju še skromnejše izkušnje;
- izvedba akreditiranega programa usposabljanja s t. i. modelom kombiniranega učenja (s kombinacijo e-učenja, učnih delavnic, izobraževanja na terenu); v učne delavnice, ki bodo potekale na Portugalskem, Irskem in Poljskem, bo vključenih 18 udeležencev (po dva iz vsake partnerske organizacije; izobraževalni ustanovi posredujeta učno osebje);
- izboljševati veščine zaposlenih v organizacijah, ki izvajajo program LEADER, kot del strategije vseživljenjskega učenja;
- s sodelovanjem v transnacionalnih projektih omogočiti mobilnost vključenim v programu LEADER, krepiti tudi prihodnje sodelovanje in mreženje na področju razvoja pobud lokalnih skupnosti in razvoja podeželja.

Glavni rezultat projekta bo akreditiran program usposabljanja za izvajanje LEADER-ja znotraj Evropskega kvalifikacijskega okvirja, ki je namenjen strokovnjakom in oblikovalcem politik. Ta program lahko uporabljajo tudi ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja v vseh državah članicah in bo deležnikom zagotovil znanje in veščine za uspešno izvajanje programa in projektov LEADER. Vsa gradiva o programu, vključno z učnim načrtom, učnimi vsebinami, modeli ocenjevanja in akreditacijo, bodo na voljo brezplačno.

V poročilu so predstavljeni rezultati raziskave projekta TELI2 (vključevala je spletni vprašalnik in fokusne skupine; celotno poročilo je dostopno na <http://teli2.eu/wp-content/uploads/2017/11/TELI2-Summary-Report-Final-Version.pdf>), ki so bili gradniki strukture in vsebine akreditiranega programa usposabljanja. Le-tega je ob upoštevanju uradnih postopkov potrdil in akreditiral Limerick Institute of Technology, udeleženci pa bodo prejeli »Certifikat iz menedžmenta programa LEADER«.

Raziskava v LAS-ih (potekala je od decembra 2016 do marca 2017) je v mednarodnem LEADER okolju ugotavljala:

- pozitivne lastnosti, povezane s programom LEADER,
- izzive, povezane z izvajanjem programa LEADER,
- potrebe po izobraževanju in usposabljanju kot jih prepoznava zaposleni v LAS-ih in pri vodilnih partnerjih LAS-ov,
- posebnosti izvajanja LEADER-ja, značilne za posamezne države, ki so sodelovale v raziskavi.

Očitno je, da se je obseg administrativnega dela povečal z vsakim novim programom LEADER. Zaposleni na LAS oziroma pri vodilnih partnerjih LAS namenijo velik del časa izpolnjevanju administrativnih obvez. To je povzročilo občutno zmanjšanje časa, namenjenega inovativnim aktivnostim (zlasti animacijskim aktivnostim), povezanim s programom LEADER. Za zmanjšanje administrativnega bremena bi lahko uvedli naslednje izboljšave:

- nameniti večji poudarek pristopu »od spodaj navzgor« s promocijo animacijskih procesov, v katerih deležniki v lokalni skupnosti bolj učinkovito sodelujejo v procesu odločanja,
- zmanjšanje birokratskih in administrativnih bremen s poenostavitvijo postopkov,
- zagotavljanje podpore LAS-om in vodilnim partnerjem LAS s strani upravitelja programa (ne zgolj spremljanje in nadzor izvajanja),
- zagotavljanje dodatnih virov, da bi lahko zopet več poudarka namenili animaciji, aktivnostim za krepitev usposobljenosti in inovativnosti,
- izvajanje pristopa LEADER/CLLD v vseh LAS-ih v Evropski Uniji.

Akreditirani program usposabljanja, zasnovan kot del projekta TELI2, mora vključiti nabor znanj in veščin, ki so jih LAS-i oziroma vodilni partnerji LAS označili kot pomembne pri izvajanju programa LEADER (glej Preglednico 1).

Preglednica 1: Znanja in veščine (prepoznane s strani LAS-ov, sodelujočih v raziskavi), ki naj bodo vključene v akreditirani program usposabljanja.

Nabor splošnih znanj:
projektno vodenje, programsko vodenje, vodenje financ, javno naročanje, revizija in evalvacija;
lobiranje;
poslovna komunikacija, komunikacija s strankami, povečana vključenost in razumevanje lokalnih deležnikov, promocija, promocijske in informacijske aktivnosti;
kreativno razmišljanje;
osnovno znanje o makro- in mikroekonomiji;
znanje tujih jezikov: angleški, francoski, nemški;
IKT.
Nabor specifičnih znanj o razvoju podeželja:
neo-endogeni razvoj;
družbenogospodarsko načrtovanje in razvoj;
animacija in spodbujanje razvoja skupnosti;
pristop LEADER/CLLD.
Nabor znanj, povezanih z EU projekti:
izvajanje in vodenje EU projektov;
postopki za LAS-e in vodilne partnerje, kako se uspešno spopasti z labirintom pravil;
evalvacija;
vzpostavljanje partnerstev, mreženje.
Specifične veščine in nabor znanj ter druge tematike:
prostorsko načrtovanje in regionalni razvoj;
zaščita osebnih podatkov;
poslovna etika;
mednarodni odnosi in sodelovanje;
blažitev podnebnih sprememb z upoštevanjem lokalnih razmer in lokalnih razvojnih strategij.

Analiza raziskave je nakazala ključne zelene značilnosti učinkovitega programa usposabljanja za izvajanje programa LEADER (glej Preglednico 2). Program usposabljanja naj vključuje model kombiniranega učenja (ang. *blended learning model*), pri katerem sodelujoči pridobijo informacije preko spletnih predavanj in forumov, obenem pa imajo priložnost sodelovati v številnih intenzivnih delavnicah, ki vključujejo terenske obiske raznovrstnih LEADER projektov. Zelo je pomembno v delo na terenu vključiti transnacionalni element, saj tako lahko sodelujoči prenesejo primere najboljših praks v svoje LAS-e.

Preglednica 2: Ključne značilnosti učinkovitega programa usposabljanja.

Področje	Značilnosti
CILJI	Osredotočenost na potrebe sodelujočih, kakovostno in razumljivo podajanje snovi, ciljno usmerjeno usposabljanje za program LEADER, povečanje veščin in kompetenc, prilagodljivost.
PROCES	Kombinacija teorije s primeri dobrih praks, interaktivni program, iskanje rešitev, priložnosti za aktivno sodelovanje, podajanje znanja in utrjevanje z vajami, spodbujanje k postavljanju vprašanj, jasna in zanimiva komunikacija ter čas izobraževanja, prilagoditev medija skupini udeležencev, privlačen in energičen program.
PREDAVATELJ	Predavatelj z veliko znanja in bogatimi izkušnjami, osredotočen na skupinsko delo, spodbuja izmenjavo izkušenj.
OBLIKA	Delavnice, interaktivno izobraževanje, mešani učni pristop.
REZULTATI	Uporabnost in raznolikost pridobljenih znanj in veščin (teoretičnih in praktičnih), kritičen pogled na obstoječe prakse.

Informacije, pridobljene iz vprašalnikov in fokusnih skupin, so usmerjale raziskovalce projekta TELI2 pri oblikovanju programa izobraževanja in usposabljanja, ki ustreza potrebam zaposlenih v LAS-ih in vodilnih partnerjih LAS-ov. Limerick Institute of Technology je maja 2017 akreditiral poseben program izobraževanja in usposabljanja: po uspešnem zaključku bodo slušatelji prejeli Certifikat iz menedžmenta programa LEADER (ang. *Certificate in LEADER Programme Management*), ki ustreza 7. stopnji (univerzitetni program – 1. bolonjska stopnja ali visokošolski strokovni program – 1. bolonjska stopnja). Program je sestavljen iz treh modulov; vsak je vreden 5 kreditnih točk.

1. modul: Strategije uspešne komunikacije in izvajanja programa LEADER

Cilj je zagotoviti slušateljem uporabno znanje glede razumevanja teorije in izvedbe komunikacijskih strategij, metodologij in orodij v sodobnih LAS-ih in vodilnih partnerjih LAS. To bomo dosegli z analizo okvirov, strategij, komunikacijskega modeliranja in s teoretičnimi osnovami.

2. modul: Pristop LEADER in neo-endogeni razvoj podeželja

Cilj je usposobiti slušatelje za razumevanje ključnih konceptov in teorij neo-endogenega razvoja podeželja ter prepoznavanje pomembnosti aktivacije lokalnih skupnosti. Poseben poudarek bo namenjen razumevanju ključnih značilnosti pristopa LEADER in njegovega izvajanja na različnih ravneh (EU, nacionalni, regionalni/lokalni). V sklopu modula slušatelj razvija zmožnosti, da uporabi znanje, tehnike in veščine pri reševanju konkretnih razvojnih problemov na podeželju.

3. modul: Veščine vodenja in organizacije za program LEADER

Cilj je usposobiti slušatelje, da bodo znali zagotavljati primerno podporo in vodenje podjetjem in skupnostim, ki želijo pridobiti financiranje iz programa LEADER. Močan poudarek bo na razvoju in izboljšanju znanj vodenja projektov, skupinskega dela in

sodelovanja ter tehničnih veščin, ki jih potrebuje upravitelj LAS-a ali vodilni partnerji LAS. Sluhatelji bodo pridobili potrebno znanje glede ciklusa upravljanja programa LEADER in spremljajočih operativnih pravil in predpisov.

